

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 818 din 18.11.2020

Dosar nr: 77/2020

Petiția nr: 882/10.02.2020

Petent: Sindicatul Șoferilor din S.C. TRANS BUS S.A. Buzău

Reclamat: S.C. TRANS BUS S.A. Buzău

Obiect: presupus tratament discriminatoriu pe baza apartenenței la sindicat

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1. Sindicatul Șoferilor din S.C. TRANS BUS S.A. Buzău, cu sediul în Buzău, str. Unirii, bl. 12D, et. 4, ap. 18, Județul Buzău, reprezentat de către președinte Vasile Gheorghe

Numele și sediul părții reclamate/martorilor

2. S.C. TRANS BUS S.A., cu sediul în Buzău, str. Pogoanele, nr. 5, Județul Buzău, reprezentată prin director general Toader Gică și convențional de către Dănescu și Asociații, cu sediul în București, str. Philippide, nr. 14 A, Sector 2

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul reclamă fapte de discriminare din partea societății, fiind invocat criteriul sindical. Petentul mai apreciază că refuzurile, abuzurile și marginalizările vin ca urmare a demersurilor făcute de către conducerea sindicatului în fața autorităților.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa nr. 882/19.02.2020 a fost citat petentul iar prin adresa nr. 1218/19.09.2020 a fost citată partea reclamată, fiind acordat termen la data de 10.03.2020 (filele 15 -16 la dosar).

6. La data stabilită pentru audieri, acestea nu au putut fi ținute fiind instituită starea de urgență pe întreg teritoriul țării. Partea reclamată a formulat un punct de vedere înregistrat sub nr. 1776/12.03.2020, comunicat petentului. Petentul a formulat concluzii scrise

7. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Prin adresa înregistrată cu nr. 882/10.02.2020, petentul sesizează Consiliul cu privire la presupusa faptă de discriminare la care ar fi fost supusă organizația petentă, conducerea acesteia precum și membrii organizației.

9. Discriminarea ar fi început încă de la momentul înființării sindicatului, înființare contestată de către societatea reclamată la Tribunalul Buzău, apel ulterior respins de către instanță.

10. Conducerea sindicatului reprezentativ a refuzat prezența acestui sindicat la negocierea contractului colectiv de muncă 2019-2021 în calitate de observatori. De asemenea, conducerea societății ar fi refuzat eliberarea unei fotocopii a contractului colectiv de muncă pentru perioada menționată.

11. Petentul mai susține faptul că societatea reclamată duce o campanie de denigrare a sindicatului, șantajând membrii de sindicat prin oferirea unor favoruri în schimbul retragerii din sindicat. De asemenea se încearcă intimidarea liderilor de sindicat în vederea renunțării la activitatea sindicală.

12. Se mai precizează faptul că s-a procedat la discriminarea președintelui de sindicat în momentul repartizării pe autobuze. Membrii sindicatului "Transportatorul" sunt repartizați pe autobuze care oferă condiții mai bune de muncă.

13. În petiție se mai menționează faptul că președintele sindicatului și membrul au fost excluși de pe grupul de Whatsapp, grup pe care se postează planificarea zilnică, șoferii fiind informați despre problemele întâmpinate.

14. De asemenea reprezentanții lucrătorilor în comitetul de securitate și sănătate au fost desemnați doar dintre membrii sindicatului reprezentativ.

15. În data de 10.01.2020 președintele sindicatului a fost sunat de către directorul general, situația nefiind singulară. Se susține faptul că membri ai sindicatului au fost amenințați ca urmare a faptului că au solicitat recuperarea unor drepturi bănești, dosare aflate pe rolul Tribunalului Buzău.

16. Prin concluziile scrise formulate (fila 49) se arată că partea reclamată nu a făcut referire la acuzele privind alegerea reprezentanților lucrătorilor din Comitetul de securitate și sănătate în muncă, fiind alese doar persoane din sindicatul reprezentativ, aspect confirmat și de către ITM Buzău (fila 78 dosar), și anume: *"Privitor la modul în care au fost aleși reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității în muncă pentru următorii doi ani, s-a constatat că aceștia au fost desemnați numai dintre membrii sindicatului "Transportatorul", sindicat reprezentativ, în cadrul ședinței din data de 29.11.2019"*.

17. Mărirea numărului de angajați nu poate exonera de respectarea drepturilor salariaților, iar noii angajați sunt cooptați încă de la angajare în sindicatul reprezentativ.

18. Începând cu anul 2016 salariații societății au pierdut mai multe drepturi prevăzute în contractul colectiv de muncă. Se mai arată că susținerile reclamatului cu privire la tardivitate sunt de natură a evidenția modul de continuitate, partea reclamată manifestând ostilitate încă de la înființarea sindicatului. De asemenea conducerea duce o campanie de denigrare pe grupul de Whatsapp.

19. Faptul că nu există un litigiu în instanță cu privire încălcarea tratamentului egal nu este de natură a împiedica petenții să se adreseze Consiliului. Contractul colectiv de muncă este afișat în pavilionul care cuprinde birourile Tesa, fiind accesibil între orele 7,45-16.15, interval orar în care șoferii, vânzătorii de bilete și controlorii se află pe traseu.

20. Majoritatea proceselor se află în derulare așadar nu pot fi considerate ca pierdute iar cererea formulată în instanță de către a fost făcută când acesta nu era membru al sindicatului.

21. Pentru fiecare autobuz sunt repartizați doi șoferi titulari și șoferi pentru zile libere și zile de concediu, programul desfășurându-se în doua schimburi. Pentru ambele compartimente, urban și peri-urban, au fost achiziționate autobuze noi, cu condiții mai bune de muncă. Înainte și după înființarea sindicatului exista un singur compartiment, iar repartizarea șoferilor pe trasee se făcea prin rotație zilnică, președintele nefiind repartizat pe un singur traseu. După achiziționarea de autobuze noi, șoferii care lucrau pe autobuzele vechi

au fost mutați pe cele noi cu excepția președintelui sindicatului petent. Sunt enumerați mai mulți nou angajați care au fost repartizați să lucreze cu autobuze noi, în mediul urban și peri-urban. De asemenea s-au eliberat posturi prin demisie în compartimentul urban însă au fost repartizați noi angajați.

22. Președintele sindicatului a solicitat prin cererea nr. 1897/27.02.2020 (fila 73) repartizarea pe compartimentul urban. Excluderea președintelui a membrului din grupul de Whatsapp ar fi avut la bază activitatea sindicală, directorul societății denigrând sindicatul petent.

23. În concluzie faptele de discriminare referitoare la sancționare, excluderea din grup, repartizarea pe autobuze cu condiții mai bune de muncă și faptul că nu au avut posibilitatea de alege reprezentanții lucrătorilor din comitetul de securitate în muncă nu sunt prescrise. Faptele prescrise sunt de natură a evidenția reaua credință a părților reclamate.

24. În 27 august petentul a trimis un mail cuprinzând două înregistrări audio: *"Nu i-am făcut probleme dar trebuie pus în discuția sindicatului"* și *"Eu nu am pus să vă controleze. Eu am vorbit doar cu dl. Mecea"*

Sușinerile părții reclamate

25. Prin punctul de vedere formulat partea reclamată arată că este operator de transport public și că își desfășoară activitatea în municipiul Buzău iar din anul 2016 se află într-o continuă expansiune (flota mărindu-se de la 30 de autobuze în 2016 la 110 în 2020).

26. În cadrul societății există două sindicate: sindicatul Transportatorilor (95% dintre angajați) și sindicatul petent (5% dintre angajați).

27. Partea reclamată arată că a respectat toate prevederile legale în materie (Codul Muncii și Legea Dialogului Social) toate deciziile privitoare la angajați fiind luate după consultări/negocieri cu sindicatul reprezentativ. Doar o mică parte dintre angajați sunt nemulțumiți, formulând cereri ori acțiuni în instanță, societatea acționând obiectiv față de acei angajați.

28. Sesizarea este în mare parte tardivă iar în subsidiar neîntemeiată.

29. Pentru a exista o faptă de victimizare la care se face referire în petiție ar fi trebuit ca petentul să anexeze dovezi cu privire la existența unei plângeri sau acțiuni în justiție cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării. Toate litigiile au ca obiect respectarea programului de muncă, încadrarea în condiții speciale de muncă, contestații împotriva deciziilor de sancționare.

30. Societatea a făcut apel cu privire la încheierea pronunțată de Judecătoria Buzău, apreciind că nu sunt îndeplinite condițiile pentru a dobândi personalitate juridică, apel respins de către instanță. Termenul limită în care putea fi sesizată această faptă era 29.09.2018 iar exercitarea unor drepturi prevăzute de lege nu poate constitui discriminare.

31. Cu privire la refuzul societății de a permite participarea la negocierea contractului colectiv de muncă se arată că acesta a fost negociat la 20.12.2018 (și sub acest aspect intervenind tardivitatea), la negocieri participând societatea și sindicatul reprezentativ.

32. Referitor la refuzul eliberării unei copii a Contractului colectiv de muncă, petentul a solicitat eliberarea unei copii la data de 18.01.2019, deși o copie a acestuia se află la avizierul societății putând fi consultat de către orice salariat. Având în vedere că o serie de documente ale societății (facturi, dovezi de plată, anexe ale CCM) depuse în dosarele în care sindicatul șoferilor era parte au apărut în presa locală dând naștere unor articole defăimătoare la adresa societății justifică refuzul de a comunica CCM. De asemenea nu există nici o obligație legală care să prevadă obligativitatea comunicării CCM.

33. Petentul susține că societatea duce o campanie de denigrare a sindicatului însă în realitate sindicatul este cel care duce o campanie împotriva societății sub paravanul unor acțiuni care s-ar presupune că urmăresc interesul angajaților. Pe rolul instanțelor există un număr de 31 acțiuni inițiate de către sindicat (în perioada 2019-2020). Dintre acestea 5 au

fost soluționate, instanța confirmând legalitatea măsurilor dispuse de către societate, restul dosarelor fiind în curs de soluționare.

34. Cu privire la nerepartizarea președintelui de sindicat pe autobuze cu condiții mai bune de muncă se arată că repartizarea este realizată în funcție de felul autobuzelor, capacitatea de transport și traseul pe care operează (urban și peri-urban). Autobuzele mai noi sunt folosite pentru transportul urban iar cele mai vechi pentru transportul peri-urban. Președintele sindicatului petent este angajat pe traseul peri-urban încă înainte de înființarea sindicatului. În anul 2017 s-a dorit recompensarea șoferilor mai vechi, petentul fiind singurul care a refuzat promovarea. În plus niciodată conducătorul de sindicat nu a solicitat transferul pe traseul urban.

35. Referitor la grupul de Whatsapp, excluderea celor doi angajați a avut o cauză serioasă și obiectivă, respectiv presiunile făcute de către aceștia, asupra celorlalți angajați de a se alătura sindicatului Șoferilor, folosind un limbaj agresiv și neadecvat. Grupul a fost creat ca o metodă alternativă de comunicare mai accesibilă însă cei doi angajați au în continuare acces la programul de lucru afișat la dispecerat.

36. În ceea ce privește sancționarea disciplinară a membrilor de sindicat, nu s-au depus niciun fel de dovezi în acest sens. A existat o altercație între cei doi președinți de sindicat, la data de 25.04.2019, ambele persoane implicate fiind sancționate cu avertisment.

37. În petiție se mai face referire la amenințarea și intimidarea membrilor de sindicat, singura dovadă fiind o declarație dată de o membră a sindicatului către președintele de sindicat, fără a se putea verifica data și proveniența presupusului mesaj amenințător. De altfel președintele de sindicat și vicepreședintele au în permanență o atitudine provocatoare și ostilă aceștia descinzând în birourile persoanelor din conducerea societății, dând naștere unor conflicte și încercând înregistrarea persoanelor cu telefonul mobil.

38. Se solicită respingerea petiției ca fiind lipsită de obiect raportat la prevederile art. 2, alin 7 din OG nr. 137/2000 și tardivă prin raportare la dispozițiile procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor.

V. Motivele de fapt și de drept

39. În fapt, Colegiul reține că partea reclamată a manifestat față de membrii formațiunii sindicale nereprezentative un comportament discriminatoriu cu scopul părăsirii sindicatului de către membrii afiliați, fiind încălcat și dreptul la libera asociere garantat de Constituție, cum de altfel a reieșit și din probatoriul depus la dosar prin concluziile scrise formulate de către petent (fila 49 la dosar) prin care se arată că partea reclamată nu a făcut referire la acuzele privind alegerea reprezentanților lucrătorilor din Comitetul de securitate și sănătate în muncă, fiind alese doar persoane din sindicatul reprezentativ, aspect confirmat și de către ITM Buzău (fila 78 dosar), și anume: *"Privitor la modul în care au fost aleși reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității în muncă pentru următorii doi ani, s-a constatat că aceștia au fost desemnați numai dintre membrii sindicatului "Transportatorul", sindicat reprezentativ, în cadrul ședinței din data de 29.11.2019"*.

40. În drept, potrivit dispozițiilor art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, ce prevede că *„(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.*

41. Luând act de plângere precum și de obiectul acesteia, astfel cum este formulat, Colegiul urmează a analiza excepția tardivității introducerii sesizării la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării. Corelativ circumstanțierii faptelor ratione tempore, Colegiul Director constată că, în speță, alegația săvârșirii faptelor de discriminare este strâns legată de un cumul de acte sau fapte ce s-au desfășurat pe parcursul unei perioade de timp.

42. În raport cu aceste observații de fapt, coroborat prevederilor art. 20 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director reține că

„(1) Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei”. Corelativ circumstanțierii faptelor de discriminare rațione tempore, termenul prevăzut în art. 20 alin.1 este un termen de procedură, reprezentând intervalul de timp înăuntrul căruia trebuie îndeplinit actul de sesizare al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la săvârșirea unor fapte sau acte de discriminare. Din interpretarea alin.1 al art. 20, Colegiul Director reține că legiuitorul a instituit un termen legal, circumscris unui interval determinat de timp, în speță, de un an de zile, care începe să curgă de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință petentul de săvârșirea ei, constituind astfel un termen peremptoriu. În speța supusă analizei, Colegiul director constată faptul că unele dintre faptele sesizate au avut loc înăuntrul termenului de un an iar altele prezintă un element de continuitate, motiv pentru care va proceda la respingerea excepției și la analizarea fondului petiției.

43. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”

44. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile.

45. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 alin. 1 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de către petentă ar constitui un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamante.

46. Conform art. 7, lit. f din O.G nr. 137/2000 “Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii: dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta.

47. Raportat la susținerile părților și a actelor aflate la dosar Colegiul director constată săvârșirea unor fapte de discriminare. Astfel din nota de control se reține faptul că nu au fost numiți ca observatori precum și faptul că nu s-a procedat la consultarea lor. De asemenea, urmează a fi analizate și acuzele privind alegerea reprezentanților lucrătorilor din Comitetul

de securitate și sănătate în muncă, fiind alese doar persoane din sindicatul reprezentativ. Aspectele au fost confirmate și de către ITM Buzău (fila 78 dosar) ”Privitor la modul în care au fost aleși reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității în muncă pentru următorii doi ani, s-a constatat că aceștia au fost desemnați numai dintre membrii sindicatului ”Transportatorul”, sindicat reprezentativ, în cadrul ședinței din data de 29.11.2019”.

48. Ca urmare, partea reclamată, prin atitudinea discriminatorie manifestată față de membrii formațiunilor sindicale nereprezentative, manifestă un tratament diferențiat între formațiunile sindicale, cu scopul părăsirii sindicatelor de către membrii afiliați, fiind încălcat și dreptul la libera asociere garantat de Constituție.

49. Astfel, Colegiul este de opinie că în speță, se poate reține un raport de cauzalitate între un criteriu interzis (apartenență sindicală) și faptele reclamatului, constituind un tratament discriminatoriu potrivit art. 2 cu alin.1, art.7 lit. f), “dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta”, Colegiul director, dispune sancționarea părții reclamate, cu avertisment, conform art. 26, alin. 1) din O.G nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, coroborat cu art. 8 din O.G nr. 2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor.

50. Se recomandă ca pe viitor partea reclamată să dezvolte o relație armonioasă și de colaborare și cu sindicatul nereprezentativ.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția tardivității invocată de către partea reclamată.
2. Faptele reclamate, constituie fapte de discriminare conform art. 2, alin.1 coroborat cu art.7 lit. c) și lit. f) din O.G. nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.
3. Sancționarea părții reclamate, cu avertisment conform art. 26, alin. 1 și 2, din O.G nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.
4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată, online, în data de 18.11.2020 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU Adrian – Membru, GRAMA Horia – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina – Membru, HALLER István – Membru, LAZĂR Maria – Membru, JURA Cristian – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Data redactării: 03.12.2020

Redactată și motivată: C.P./R.B.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.